

U spomen na mučenika fra Borislava Pandžića

Darovana dobrota preselila se u vječnost

Službeni komunistički sustav na našim domovinskim prostorima nestao je bez kazne njegovih zločinačkih ubojica za počinjena nedjela nad hrvatskim narodom, a njegovi sljedbenici i danas ustraju na njegovim stranpicama. Na njihovu mržnju i krv katolički vjernici odgovaraju ljubavlju i žrtvom svojstvenom sljedbenicima Krista Gospodina. U tome nepomirljivom susretu većina mračnih tipova i vjerom obasjanih vjernika otišla je u vječnost: jedni u mračno carstvo podzemlja, a drugi produhovljeni i okrunjeni neprolaznim vrjednotama u vječno kraljevstvo mira i slobode.

Osvrćući se na nasilno pogubljenje svjedoke vjere, oživljavamo uspomene na ona apokaliptična vremena hrvatske povijesti i na bezbrojne žrtve komunizma koje su svojom smrću posvjedočile svoju pripadnost vjeri pradjedova i svoj identitet stablu hrvatske nacije. Među takve nevine žrtve ubraja se i fra Borislav Pandžić, odgojitelj franjevačkih đaka na Širokome Brijegu. On je u sebi nosio prirodenu dobrotu kojom je osvajaio ljude u osobnim susretima. Bogatstvo te dobrote prenosi je i na studente

i time ih učvršćivao u vjeri i redovničkome zvanju.

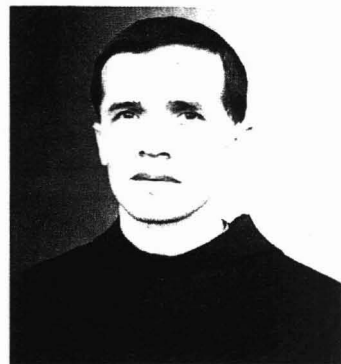
Ta dobrota pretočila se u mučeništvo koje je sa svojom subraćom podnio ne Širokome Brijegu 7. veljače 1945. Tada je za ovoga pravедnika stalo vrijeme i zaustavilo se u času njegova smaknuća. Po prirodi je bio melankoličnih osjećaja koji su se isprepleli u tragičnu smrt. Bio je to "sumrak bogova" kada su Marksovi sljedbenici žarili i palili bez milosrđa. A njegove sumorne oči zračile su ne očajničkim trzajima nego jezikom prodorne vjere i nehinjene ljubavi. Obogaćen kršćanskim krjepostima hrabro je pošao u prisilnu smrt koju mu pripraviše prekaljeni zločinci. Za života nikada se nije tužio na poteškoće kroz koje je prolazio nego ih je uzdignuta čela nadvladao snagom duboke vjere i svetošću svećeničkoga poslanja.

Fra Borislav (Ljubo) rođen je 7. siječnja 1910. na plodnim proplancima Drinovaca u susjedstvu golih dalmatinskih planina. Njegovo rodno selo iznjedrilo je velikoga biskupa i dobrotvora fra Paškala Buconjića (1823. – 1910.) i poznatoga pjesnika Antuna Branka Šimića (1898. – 1925.) koji se borio za

novi stil u književnome stvaranju i uvršten je u sve hrvatske antologije pjesništva. Tako su Drinovci postali ne samo izvor plodnih duhovnih zvanja nego i ušli u crkvenu kulturnu povijest hrvatskoga naroda kao vjerski pokazatelj duhovnih i duševnih vrjednota. Mladi Ljubo je u svome rodnom mjestu svršio četiri razreda osnovne škole i nakon toga pošao je 1922. godine u franjevačko sjemenište na Široki Brijeg.

Duh sjemenišnoga odgoja produbio je njegovu prirodenu dobrotu i učinio ga uzornim primjerom ostalim sjemeništarima. Odlikovao se marljivošću i poniznošću koje su ga preporučivale za redovnički život. Spremna duha pošao je 1928. godine (29. lipnja) u novicijat i oduševljeno prihvatio novi način življenja. Na Humcu (u novicijatu) zaorao je prve brazde redovničkoga života i u intimnosti s Bogom prekaljene duše našao sama sebe. Nakon godine kušnje vratio se u gimnazijske klupe na Široki Brijeg gdje je svršio srednju školu s velikom maturom.

S istim kvalitetama studirao je i bogoslovni studij u Mostaru gdje je poslije tri godine studija

11. studenoga 1934. bio ređen za svećenika. Ovdje svršio i preostale dvije godine bogoslovlja da nakon toga pođe u duhovnu pastvu kao kapelan na Humcu i kateheta đaka u Ljubuškom. Nakon godine ponovno se vraća na Široki Brijeg gdje u poniznosti srca vrši razne službe, ponajprije kao nastavnik vjeronauka u gimnaziji i odgojitelj đaka u sjemeništu.

Na toj službi zatekla ga je grozna smrt u 35. godini života. Komunisti su ga s jedanaesticom drugih franjevaca strijeljali i pred samostanom spalili. Tako je ovaj plemeniti redovnik svršio svoj život na lomači fanatiziranih Marksovih sljedbenika i svojih vjerskih protivnika. A fra Borislav obogaćen krjepostima i ovjenčan krunom mučeništva otputovao je u nedokučive prostore neba obasjana srećom i mirom za svu vječnost.

dr. fra Častimir Majić

† Fra LJUBO ČUTURA (1954. – 2013.)

vjernika, velik broj časniha sestara i svećenika dočekali su tijelo pok. fra Ljube u groblju Martića križ u Posušju gdje je za njega slavljena sv. misa zadušnica u 14,30 sati. Sv. misu predslavio je biskup mons. Ratko Perić u suslavju 83 svećenika. Homiliju je izrekao u ime odsutnog provincijala fra Miljenka Šteke vikar Provincije fra Ivan Ševo. Nazočnima su se obratili i fra Mario Knezović, kočerinski župnik, i fra Ivan Landeka stariji, fra Ljubin školski kolega.

Fra Ljubo je ostavio neizbrisiv trag svoga djelovanja i u Tomislavgradu gdje je sedam godina bio gvardijan, vodio dogradnju samostana i duhovo djelovao. Zato mu je aktualni duvanjski gvardijan fra Ante Pranjčić uputio riječi zahvale: "Bog nam je darovao zemaljski život pokojnoga fra Ljube i obilje dobra učinjena u tome životu. Bogu hvala za taj život! Posebice zahvaljujem pokojnom fra Ljubi za sedam punih i plodnih godina rada u našoj franjevačkoj zajednici u Duvnu i duvanjskome samostanu radeći materijalno i duhovno za dobro naše franjevačke zajednice i naših vjernika u duvanjskoj župi od 2000. do 2007. godine. U ime svih njih, fra Ljubo, hvala ti i neka ti milosrdni Bog udijeli život vječni."

Fra Mario Knezović i fra Mladen Vukšić izrekli su riječi zahvale svima koji su došli u molitvi i zahvalnosti preporučiti Bogu dušu pok. fra Ljube, a tijelo mu predati majci zemlji: biskupu Ratku, zamjeniku provincijala fra Ivanu Ševi i svim svećenicima, redovnicima, redovnicama kao i Božjem puku. Iskrena riječ zahvale upućena je svima koji su pokazali skrb i ljubav prema fra Ljubi u njegovoj teškoj i dugoj bolesti: osoblju domova zdravlja u Tomislavgradu, Posušju, Širokome Brijegu, na Kočerinu te osoblju bolnice Merkur u Zagrebu. Posebna i velika hvala upućena je doktoru Anti Kvesiću, ravnatelju Sveučilišne kliničke bolnice

Mostar. Učinio je sve i više od toga. Iste riječi zahvale upućene su osoblju bolnice Mostar, posebno osoblju na odjelu gdje je fra Ljubo proveo posljednju godinu života. Iskrena zahvala časnim sestrama u Kočerinu za brižljivost u fra Ljubinoj bolesti, s. Ines Marić i drugim časnim sestrama, bratu fra Damjanu Perić, braći samostana na Humcu za posjet i negu. Braća iz samostana u Mostaru na čelu s gvardijanom fra Ikom Skokom bili su gotovo svakodnevno u bolnici kod fra Ljube i činili sve što su mogli da ublaže fra Ljubinu bol. Hvala! Bog neka svima uzvрати svojim blagoslovom.

Nakon završnih pogrebnih molitava tijelo pok. fra Ljube spušteno je u fratarsku grobnicu da sniva snom mira do onoga dana kad ga Gospodin uskrisi od mrtvih. Počivao u miru Božjem!

Fra Ljubo Čutura rođen je 7. svibnja 1954. u Rastovači od roditelja Ivana i Mile r. Galić. Pučku školu pohađao je u Posušju od 1961. do 1969. godine. Nakon toga odlazi u sjemenište u Dubrovnik od 1969. do 1973. godine. Franjevački habit oblači 15. srpnja 1973., a prve zavjete daje 15. srpnja 1974. na Humcu. Studira filozofiju i teologiju u Sarajevu i Augsburgu. Vječne zavjete položio je 25. kolovoza 1980. na Širokome Brijegu. Red đakonata primio je 9. svibnja 1981. u Augsburgu, a svećenički red primio je 27. lipnja 1982. u Augsburgu. Mladu misu proslavio je u Posušju 8. kolovoza 1982. Nakon ređenja i mlade mise fra Ljubo je vršio sljedeće službe: duhovni pomoćnik na Širokome Brijegu od 1982. do 1988., duhovni pomoćnik u Mostaru od 1988. do 1989., župnik u Posušskome Gracu od 1989. do 2000., gvardijan i duhovni pomoćnik u Tomislavgradu od 2000. do 2007., župni vikar na Kočerinu od 25. kolovoza 2007. do smrti.